

		Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
		Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze 
		Literatura i egzystencja. Od fenomenologii do hermeneutyki
		prof. Michał Januszkiewicz
Rodzaj zajęć	konwersatorium	
Język wykładowy	język polski	
Liczba godzin + forma zaliczenia	20 godzin / zaliczenie na ocenę	
Cel zajęć	• Wprowadzenie do problematyki metodologicznej w obszarach fenomenologii oraz fenomenologii hermeneutycznej • Pokazanie wzajemnych uwarunkowań pomiędzy literaturą i egzystencją • Rozpoznanie interpretacji jako nierozzerwalnego związku pomiędzy interpretatorem a tym, co interpretowane	
Treści kształcenia	• W poszukiwaniu doświadczenia źródłowego: podstawowe założenia metody fenomenologicznej • Fenomenologia Romana Ingardena: możliwości i ograniczenia • Myślenie według wartości (Józef Tischner) • Horyzonty czytania (Wolfgang Iser) • Horyzonty hermeneutyki i spory o interpretację • W jaki sposób fenomenologia staje się fenomenologią hermeneutyczną (Martin Heidegger) • Interpretacja jako pozycjonowanie się (dyskusja wokół „Notatek z podziemia” Fiodora Dostojewskiego) • Hermeneutyka jako filozofia egzystencji • Wokół problemu języka: Interpretacja jako dialog: świadomość efektywności dziejowej (Hans-Georg Gadamer) • Na czym polega konflikt interpretacji? (Paul Ricoeur) • Czytanie (interpretacja) jako doświadczenie egzystencjalne • Interpretacja jako przemiana duchowa	

Wymagania wstępne	brak
Efekty uczenia się	
	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie: osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01]; w stopniu zaawansowanym metodologię badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwalana właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02]	Praca pisemna (esej)
W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi: wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01]; efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla rozwoju nauki [E_U02]; nawiązywać i realizować współpracę naukową w zespołach badawczych, również międzynarodowych [E_U07]; samodzielnie planować swój rozwój, zarówno w zakresie aktywności naukowej i akademickiej, jak i innych aktywności zawodowych oraz inspirować i stymulować rozwój innych osób [E_U08]	Udział w dyskusji
W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do: krytycznej oceny prac z zakresu dyscypliny naukowej, w ramach której prowadzone jest kształcenie oraz własnego wkładu w	Umiejętność dyskusji, postawa dialogiczna, krytyczna otwartość na

rozwój tej dyscypliny [E_K01]; wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03]; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji [E_K04]; ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]	odmienne od własnych przekonania
Literatura	• Edmund Husserl, Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii (paragrafy 27-32). Warszawa 1967. • Edmund Husserl, Kryzys europejskiego człowieczeństwa a filozofia. Warszawa 1993. • Martin Heidegger, Bycie i czas. Warszawa 1994. • Hans-Georg Gadamer, Prawda i metoda. Kraków 1993. • Gadamer's Hermeneutics as an Art Of Conversation. Ed. A. Wierciński. Berlin 2011. • Roman Ingarden, Szkice z filozofii literatury. Kraków 2000. • Józef Tischner, Myślenie według wartości. Kraków 1982. • Michał Januszkiewicz, W poszukiwaniu sensu. Phronesis i hermeneutyka. Poznań 2016.